

mange aktive i bl.a. et skibsbyggerlav, et shanty kor og et kanonlav.

Sluttelig en velkomst til de mange fremmødte ved Sammenslutningens formand Jens Olufsen med en særlig velkomst til Lauritz G. Dorenfeldt, Norske Museers Venner, direktør for ODM, Organisationen Danske Museer ved direktør Niels M. Jensen, og til Aabenraas Venneforening og Museum.

Generalforsamlingen:

Egil Jensen blev – traditionen tro som vært – valgt som dirigent. Efter at have konstateret, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet fik formanden ordet for fremlæggelse af bestyrelsens beretning:

”Det er mig en glæde på bestyrelsens vegne at kunne byde velkommen til Sammenslutningens 10. ordinære generalforsamling.

21 foreninger er repræsenteret med 50 deltagere. Sidste år deltog 15 foreninger med 35 deltagere.

På generalforsamlingen sidste år nyvalgte til bestyrelsen John Holmer, Museumsforening Sydsjælland og Møn, og Peter Storm, Middelfart Museumsforening. Lillian Kristensen, Næstved Museumsforening genvalgte. Niels Bork, Museumsforening for Hals Museum og Kirsten Nøhr Christiansen Arbejdermuseets Venner, nyvalgte som suppleanter.

Bestyrelsen konstituerede sig med Peter Storm som næstformand, Lillian Kristensen som sekretær og Leo Vinther Pedersen som kasserer og Jens Olufsen som formand.

Suppleanterne har deltaget aktivt i bestyrelsesarbejdet.

Siden sidste generalforsamling er der afholdt 3 bestyrelsesmøder og et bestyrelsesseminar med overnatning. Hertil kommer årsmødet og tema-dagen.

Velbesøgt Årsmøde 2013

Det var en stor glæde, at mange foreninger havde fundet vej til Aabenraa og til ”Folkehjem” i Sønderjylland. 52 deltagere fra 21 foreninger var repræsenteret på SAMMUS Årsmøde lørdag d. 9. marts.

Forsamlingen blev budt velkommen til Aabenraa af byens borgmester, Tove Larsen, som også er formand for Folkehjems bestyrelse. Hun fortalte om byens historie, som er en gammel skipperby, men som også er præget af Sønderjyllands historie med et stort tysk mindretal. Hun var meget glad for byens museum og de mange aktiviteter den lokale museumsforening stod for. Derefter bød formanden for museumsforeningen, Egil Jensen, velkommen. Han fortalte, at i de første 100 år var der ingen museumsforening til det maritime museum med skibspor-

Foto: Egil Jensen, formand

trætte og de maritime genstande. Den blev først stiftet for 26 år siden. Foreningen har 170 medlemmer med

Foto: Jens Olufsen, formand for SAMMUS

Vi har deltaget i møder med bl.a. ODM, Kulturstyrelsen, og foreninger rundt om i landet. Vi har været med til at markere uddelingen af Bikubenfondens Museumspris samt Publikumsprisen!

WFFM

Af gode grunde har vi ikke i 2012 været repræsenteret ved WFFMs årsmøde. Det fandt sted i Sao Paulo. I år var det i Seoul, Sydkorea. Den sprang vi også over. Men næste gang bliver det Berlin, hvor det kombineres med kongressen, som WFFM arrangerer hvert 3 år.

Nordisk samarbejde

Det gode nordiske samarbejde bekræftes ved at formanden for Forbundet af Norske Museumsvenner Lauritz Dorenfeldt er med her i dag. Jeg deltog i det norske årsmøde i Trondhjem i september sidste år.

Medlemskontakten

De kedelige og teksttunge nyhedsbreve er erstattet af et farverigt layout med færre sider. Vi har udsendt fem og lever op til planen om at udsende kortere breve hyppigere.

Det har knebet med at holde vores hjemmeside ajour. Det er der rådet bod på, og vi arbejder på at modernisere og gøre den mere aktiv.

Tak til John Holmer og Ivan Krogh Hansen, Lemvig Museumsforening, som sørger for det tekniske.

Endelig har Preben Sørensen skrevet artikler til Danske Museer fra årsmødet.

Medlemstal

Sammenslutningens medlemstal er i øjeblikket på 72 foreninger. Vi er blevet flere. Det er dejligt, og jeg vil byde de

nye medlemmer af Sammenslutningen velkommen. Det drejer sig om Amager Museumsforening, Dragør Museumsforening, Danmarks Lodsmuseumsforening, Dragør - alle støtteforeninger til Museum Amager. Samt Køge Museums Venner.

Ny Museumslov

I det forløbne år har vi spændt ventet på kulturministerens udspil på museumsområdet. Museumsudredningen blev afsluttet i 2011. Men Per Stig fik ikke gjort noget ved det og hans afløser Uffe Elbæk viste ikke den store interesse for sagen. Men det lykkedes dog embedsmændene i Kulturministeriet at få stablet et lovforslag på benene lige før sommerferien.

Forslaget blev sendt i høring med frist til den 21/8. SAMMUS fik som bekendt status af officiel høringspart. Det kvitterede vi for ved at afgive et fyldigt og gennemarbejdet høringssvar. Undervejs udvekslede vi nyttige synspunkter med ODM.

Uffe Elbæk fremsatte lovforslaget om ændring af museumsloven i begyndelsen af oktober. Det blev så vedtaget med nogle enkelte ændringer lige før jul med ikrafttræden 1. jan. 2013.

Forinden havde de politiske partier lavet en aftale, så lovforslaget blev vedtaget enstemmigt. I denne politiske aftale blev Kulturministeriet stillet opgaver og spørgsmål, som skal afklares i løbet af indeværende år.

Jeg skal ikke foregribe Poul Baches indlæg i eftermiddag. Men blot sige, at ændringerne i museumsloven betyder, at sondringen mellem § 15 og § 16 museer ophæves. At tilskudsgrundlaget for de enkelte statsanerkendte museer bliver minimum to millioner, dog med mulighed for dispensation for eksisterende statsanerkendte museer. Endvidere er de tidligere krav til faglige uddannelseskrav til museums ledere fjernet. Bestyrelser kan nu supplere sig selv og kravet om repræsentation fra hovedtilskudsyder (typisk kommune) er ophævet. Netop disse ændringer kan styrke bestyrelserne kompetencemæssigt, men samtidig kan de sætte museumsforeningernes repræsentation

under pres. Navnlig med den uheldige følgevirkning at den lokale forankring bliver reduceret eller helt forsvinder. Dette ses der beklageligvis eksempler på ved de seneste store fusioner på Sjælland.

Ændringerne i museumsloven lovfæster som noget nyt en rådgivningsstruktur, som udmøntes i en bekendtgørelse. Udkastet til denne bekendtgørelse har været i høring i januar måned sammen med en konsekvensændret museumsbekendtgørelse.

Der skal oprettes et strategisk panel på museumsområdet som på det helt overordnede niveau skal rådgive kulturministeren og kulturstyrelsen. Det bliver bredt sammensat. Vi hilser velkommen, at formanden for Sammenslutningen bliver født medlem af panelet. Dermed er Sammenslutningen skrevet ind i lovgivningen. Dette hilser vi meget velkommen.

Derudover skal der nedsættes 3 faglige råd, som skal rådgive i konkrete sager. Bekendtgørelserne skal forelægges Folketingets kulturudvalg til godkendelse. Man satser på at de træder i kraft 1. april.

Et interessant element er den nævnte politiske aftale. Den indeholder bl.a. et krav om at kriterierne for statsanerkendelse gøres synlige med skriftlige nedfældede kriterier og vejledning. Det har hidtil været forvaltet på en meget lidt gennemsigtig måde. Endelig er der også blødt lidt op på hysteriet omkring museernes forskningsduelighed. Kravet om ph.d. niveau er vandet pænt ud, men er dog det principielle udgangspunkt.

Alt i alt er den ændrede lovgivning en øvelse i at skabe noget bedre for de samme penge, men også at sætte gang i fusioner for at skabe mere bæredygtighed og give et kompetenceløft.

Dertil kommer bestræbelserne for at opkvalificere arkæologien, som indebærer, at nogle museer ikke kan løfte opgaven. Vi fik det godt belyst på Temadagen i Kerteminde. Det grundlæggende er at skabe større enheder. Og det virker.

Senest har vi set en megafusion, hvor Sorø, Slagelse, Ringsted, Holbæk, Odsherred og Kalundborg kommuner er gået sammen om et museum kaldet Museum Vestsjælland og før dette har vi set Vordingborg, Næstved og Køge etablere Museum Sydøstdanmark.

Museumslandskabet bliver således ved at udvikle sig til et kludetæppe. Men det er værd at understrege, at størrelse ikke nødvendigvis er det, der skaber det bedste museum.

Museumsforeningerne?

Endelig er der museumsforeningernes rolle fremover. Vores traditionelle rolle som gamle museumsstiftere og ejere forsvinder. Vores nye rolle bliver at støtte op om en museumsafdeling. Det kræver tilpasning. Det er svært og kræver tid, men de fleste, der har prøvet det, er kommet igennem. Det kræver også, at de nye bestyrelser og ledelser viser interesse og forstår betydning af at have lokale engagerede støtteforeninger og frivillige.

Lad os fastholde diversiteten i museumslandskabet. **Sæt ikke de lokale kræfter uden for døren.** Museumsforeningernes og vennernes medindflydelse er ubetinget til gavn for museerne og sikrer lokal forankring og engagement. Kulturarven er et folkeligt anliggende. Varetagelsen af dette skal ikke fratages de folkelige kræfter, blot fordi man tror at en tilkaldt elite af kendisser kan gøre større gavn (i København)!!

Temadagen

Vi havde en vellykket Temadag i 2012 på Johannes Larsen Museet i Kerteminde. Tak til Museumsforeningen for Kerteminde og Omegn og Østfyns Museer for værtskabet.

Dette års temadag finder sted den 27/9 2013.

Kulturstyrelsens Museumsmøde afholdes i Nyborg den 9/9 2013. Medlemmer af museumsbestyrelser er meget velkomne til at deltage.

Der er endnu ikke fastlagt, hvor næste årsmøde afholdes. Vi tager gerne i mod tilbud om værtskab.

Jeg vil gerne takke bestyrelsen for et godt, behageligt og konstruktivt samarbejde. Sammenslutningen drives af bestyrelsens medlemmer. Der er ikke noget sekretariat til hjælp. Der er et begrænset budget. Der skal derfor ydes et stort stykke arbejde af os – efter bedste evne.

Dette bør man tage i betragtning, når man bedømmer resultatet af bestyrelsens arbejde.

Tak til ODM for et godt samarbejde.

Tak til Kulturstyrelsen som gerne stiller op, når vi beder om indlæg. Det gælder også Nationalmuseet, hvor direktør Per Kristian Madsen også gerne stiller op, når vi kalder.

Tak til Aabenraa Museums Venner og Museum Sønderjylland for bistand til årsmødet her i Aabenraa.

Endelig og ikke mindst tak til medlemsforeningerne, som tror på, at det er en god ide at samle de folkelige kræfter bag de danske museer og dermed den danske kulturarv med det formål:

1.
At styrke og udvikle det folkelige engagement i museumsarbejdet til gavn for museerne

2.
At synliggøre de betydelige folkelige kræfter bag de danske museer

3.
At sikre indflydelse til museumsforeningerne på den aktuelle og fremtidige kulturpolitik

4.
At sikre et inspirerende samarbejde mellem museumsforeninger i ind- og udland.

Afslutningsvis skal jeg skal konstatere, at Sammenslutningen har haft den samme formand siden stiftelsen i 2003. Jeg er på valg og synes, at tiden er kommet for et skifte!"

Beretningen godkendt

Formandens beretning blev godkendt og kan efterfølgende læses på foreningens hjemmeside. www.sammus.dk

Under debatten om beretningen bad Formanden om respons på SAMMUS Nyhedsbrev, som nu kommer hyppigere, i nyt layout og med billeder.

Fra salen udtryktes stor tilfredshed med nyhedsbrevet, som er lettere at sende videre fra de enkelte formænd til bestyrelsesmedlemmerne. I starten kom overraskende mange? Et om måneden er passende.

Flere udtrykte stor tilfredshed med beretningen og de skarpe politiske udmeldinger. Der var tak til formanden og bestyrelsen for den linje.

Regnskabet

Kassereren aflagde revideret regnskab. Både regnskab og budget blev godkendt af forsamlingen. Se hjemmeside.

Kontingent forblev uændret. Dette er 200,00 kr. pr. forening og 1,00 kr. pr. foreningsmedlem.

Valg

På valg var Jens Olufsen, Ringkøbing Museumsforening, Leo Vinther Pedersen, Aabenraa Museums Venner og John Holmer, Museumsforening Sydjylland og Møn.

Alle tre blev genvalgt.

Suppleanterne:

Kirsten Nøhr Christiansen, Arbejder Museets Venner og Niels Bork, Museumsforeningen for Hals Museum blev ligeledes genvalgt.

Revisorerne:

Hanne Bondrup Sørensen, Middelfart Museumsforening blev genvalgt. Som ny revisor blev Niels Godt Sørensen fra Sorø Museumsforening valgt.

Eventuelt

Under dette punkt ønskede to ordet:

Niels M. Jensen, ODM.

Direktør for "Organisationen Danske Museer" Niels M. Jensen, takkede for det gode samarbejde og for dialogen mellem SAMMUS og ODM. Niels M. Jensen fastslog, at det folkelige engagement er vigtigt for museerne.

Indlægget fortsættes næste side

Foto: Niels M. Jensen, Direktør for ODM. Organisationen Danske Museer organiserer 183 af landets museer og 96 % af de statsanerkendte museer.

Direktøren ønskede endvidere foreningen tillykke med pladsen i Det Strategiske Panel, hvor formanden for SAMMUS er født medlem.

Lauritz G. Dorenfeldt (Foto herunder)

Formand for "Norske Museers Venner" Lauritz G. Dorenfeldt hilste hjemmefra og var glad for at være med her i Aabenraa. Norges sammenslutning tæller 46 museumsforeninger, og der er i år stor aktivitet overalt, da Norges selvstændighed fra Danmark i 1814 skal fejres i 2014. Jens Olufsen fik som formand overrakt en boggave af Lauritz G. Dorenfeldt.

Formanden sluttede herefter generalforsamlingen med at takke for genvalg med tak til Niels M. Jensen, Lauritz G. Dorenfeldt, dirigent og forsamling.

Så var det tid for en velfortjent frokost i restauranten.

Faglige indlæg

Efter frokost blev holdt to indlæg: Dels af områdedirektør Poul Bache, Kulturstyrelsen om følgerne for museerne af de vedtagne ændringer i museumslovgivningen. Dels af museumsdirektør Ole Madsen fra Museum Sønderjylland om museets organisation gennem årene.

Poul Bache, områdedirektør i Kulturstyrelsen (Foto herunder)

Museumsloven trådte i kraft 1. januar 2013. Det var nødvendigt med en museumsudredning efter kommunalreformen og nødvendigt med mere gennemsuelighed i tilskudssystemet.

I formålsparagraffen er det nye, at formålet skal være fagligt og økonomisk bæredygtigt ellers ingen ændringer.

De 5 søjler står der stadig og skal løse opgaver i lokalt, nationalt og globalt perspektiv. Søjlerne skal endvidere aktualisere kulturarven og gøre den tilgængelig for samfundet. De skal udvikle kulturarven fremadrettet. Samt sikre kulturarven for fremtidens anvendelse. Det store spørgsmål: Hvad er relevant at bevare til fremtiden.

Kommunerne – hovedtilskudsgiverne – skal ikke længere være direkte repræsenteret i bestyrelserne. Beslutning herom afgøres lokalt. Staten selv holder helst armlængde til bestyrelserne.

Loven stiller ikke længere krav om lederens kompetencer. Kun at han/hun er kvalificeret. Og arbejdsplaner, budget og regnskab skal ikke længere indsendes til Kulturstyrelsen.

Ingen statsanerkendte museer kan få mindre end 3 mil. i driftstilskud: 1 mil. kr. i støtte fra staten forudsætter et lokalt tilskud på 2 mil. kr. Det vil give et løft til de små museer. De større tilskud til museer fastholdes.

Ændringer i rådgivningsstrukturen var et politisk ønske. Derfor etableres et "Strategisk Panel" på 20 medlemmer (heraf et medlem fra SAMMUS), som skal rådgive ministeren og Kulturstyrelsen. Derudover nedsættes 3 faglige udvalg for kultur, kunst og natur.

Museumsloven udstikker ikke retningslinier for større enheder. Men fremtidens museer skal være bæredygtige.

Der udarbejdes 2 bekendtgørelser: En om tilskudsordningen og en om rådgivningen.

Inden 2014 undersøges det hvordan det ser ud på de enkelte museer med hensyn til, hvor mange ansatte der har en PHD.

Arkæologien er nu samlet i større enheder. De 42 museer som varetog arkæologien er reduceret til 27. Det har ikke været nødvendigt at fratage nogen det arkæologiske arbejde. Museerne har selv sørget for de nødvendige fusioner.

Foto: Fra portrætsalen. Under et indlæg.

Et Spørgsmål til Poul Bache fra Ole Wej Petersen, Marstal Søfartsmuseum: "Kan tilskud fra venneforeningen indgå som en del af den kommunale finansiering på de 2 mill. kr." Det blev besvaret bekræftende. Også andre lokale tilskud kan indgå.

Ole Madsen, direktør
Museum Sønderjylland (Forrest på foto)

Sidste foredragsholder var museumsdirektør Ole Madsen fra Museum Sønderjylland, som fortalte veloplagt om Museum Sønderjyllands organisation gennem årene.

Museum Sønderjylland har 20 forskellige museer og udstillingssteder med hver sit speciale. De ældste er Haderslev og Aabenraa museer, som blev oprettet i 1887 og det yngste, Kunstmuseet Brundlund Slot, er fra 1995.

Ved amternes nedlæggelse i 2003/2004 blev Museum Sønderjylland statsanerkendt som et § 16 museum, da de ellers ville miste et årligt tilskud på 20 mil. kr. fra amtet.

Ved den sidste omlægning var målet mindre administration mere museum, og der blev oprettet 5 afdelinger for arkæologi, historie, kunst, naturhistorie & palæontologi og administration.

Alle 5 søjler indgår på alle museer med mission, vision og værdigrundlag.

Museum Sønderjyllands bestyrelse består af 11 medlemmer, 8 valgt af og blandt byrådsmedlemmerne i de fire driftskommuner, 2 valgt af og blandt regionsrådet og 1 valgt medarbejderrepræsentant.

Indtil 2012 var lokaludvalg i afdelingerne obligatorisk. Nu er det frivilligt.

De lokale støtte- og venneforeninger er opretholdt og er uændret efter fusionen og der er regionale støtteforeninger som Historisk Samfund for Sønderjylland samt Kunstmuseets venner.

Der er 190 ansatte med et samlet budget på 98.949.998 mill. kr. hvoraf statstilskuddet udgør 32.929.575 mill. kr.

Tilskuddet pr. indbygger er 68,36 kr.

Museum Sønderjyllands fusion er en historisk udvikling som ikke kan overføres til andre fusioner rundt om i landet. Man kan ikke organisere sig ud af problemerne! Var slutbemærkningen på et inspirerende oplæg om Museum Sønderjylland.

Derefter en lille gåtur til marinemuseet, hvor der blev serveret kaffe med et lille oplæg, og efterfølgende rundt på egen hånd i et spændende museum.

En god og udbytterig dag med god forplejning var til ende.

Referat: Lillian Kristensen/sekretær
Foto og layout: John Holmer

